

**Vilniaus
universiteto
leidykla**

Lietuvių kalba

VILNIUS UNIVERSITY

Scholarly Journal

Lithuanian Language

2023

Supplement

Published from 2007

THE CENTENARY OF THE STATE LANGUAGE

Compiled by

Vilma Zubaitienė and Agnė Kuliešienė

VILNIAUS UNIVERSITETAS

Mokslo žurnalas

Lietuvių kalba

2023

Priedas

Leidžiama nuo 2007 metų

VALSTYBINĖS KALBOS ŠIMTMETIS

Straipsnių rinkinio sudarytojos
Vilma Zubaitienė ir Agnė Kuliešienė

The journal is published one a year

EDITORIAL BOARD

Editor-in-Chief
Irena Smetonienė Vilnius University

Deputy Editor-in-Chief and
Editor of the Issue
Vilma Zubaitienė Vilnius University

Executive secretary
Erika Jasionytė-Mikučionienė Vilnius University

Members:

Diego Ardoino Universität Bern, Vilnius University

Sturla Berg-Olsen Universitetet i Oslo

Pietro U. Dini Università di Pisa

Albinas Drukteinis Klaipėda University

Vytautas Kardelis Vilnius University

Katrin B. Karl Universität Bern

Stephan Kessler Ernst-Moritz-Arndt-Universität Greifswald

Birute Klaas-Lang Tartu Ülikool

Norbert Ostrowski Poznań, Uniwersytet A. Mickiewicza

Alessandro Parenti Università di Trento

Christa Schneider Universität Bern

Christiane Schiller Humboldt-Universität zu Berlin

Antanas Smetona Vilnius University

Edmundas Trumpa Latvijas universitāte

Björn Wiemer Johannes-Gutenberg-Universität Mainz

Included in:

Cabell's directories of Academic Journals, CEEOL since 2007, ERIH PLUS since 2016, EBSCOhost (per MLA) since 2007, DOAJ Seal, Dimensions, Gale (per MLA) since 2007, Google Scholar (h5-index 4; g5-index 5), Linguistic Bibliography (Online) (Brill) since 2007, Lituanistika since 2007, MLA Directory of Periodicals since 2007, MLA International Bibliography since 2007, ROAD (since 2013), Primo Central (ExLibris) (via MLA) since 2007, ProQuest (via MLA) since 2007, Ulrichs Web since 2011, Linguistics Abstracts Online since 2007, Sherpa Romeo.

Address:

Department of Lithuanian Language
Faculty of Philology, Vilnius University
Universiteto g. 5, LT-01131 Vilnius, Lithuania

Principal contact Irena Smetonienė

Email irena.smetoniene@flf.vu.lt

<https://www.zurnalai.vu.lt/lietuviu-kalba/>

Support contact Vīgintas Stancelis

vigintas.stancelis@kf.vu.lt

Copyright © 2023 Authors. Published by Vilnius University Press. This is an Open Access journal distributed under the terms of the [Creative Commons Attribution License](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/) (CC BY), which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original author and source are credited.

Žurnalas leidžiamas vieną kartą per metus

REDAKTORIŲ KOLEGIJA

Vyriausioji redaktorė

Irena Smetonienė

Vilniaus universitetas

Vyriausiojo redaktoriaus pavaduotoja

ir šio numerio redaktorė

Vilma Zubaitienė

Vilniaus universitetas

Atsakingoji sekretorė

Erika Jasionytė-Mikučionienė

Vilniaus universitetas

Members:

Diego Ardoino

Universitat Bern, Vilniaus universitetas

Sturla Berg-Olsen

Universitetet i Oslo

Pietro U. Dini

Universita di Pisa

Albinas Drukteinis

Klaipėdos universitetas

Vytautas Kardelis

Vilniaus universitetas

Katrin B. Karl

Universitat Bern

Stephan Kessler

Ernst-Moritz-Arndt-Universitat Greifswald

Birute Klaas-Lang

Tartu ulikool

Norbert Ostrowski

Poznań, Uniwersytet A. Mickiewicza

Alessandro Parenti

Universita di Trento

Christiane Schiller

Humboldt-Universitat zu Berlin

Christa Schneider

Universitat Bern

Antanas Smetona

Vilniaus universitetas

Edmundas Trumpa

Latvijas universitate

Björn Wiemer

Johannes-Gutenberg-Universitat Mainz

Prieinama duomenų bazėse:

Cabell's directories of Academic Journals, CEEOL since 2007, ERIH PLUS since 2016, EBSCOhost (per MLA) since 2007, DOAJ Seal, Dimensions, Gale (per MLA) since 2007, Google Scholar (h5-index 4; g5-index 5), Linguistic Bibliography (Online) (Brill) since 2007, Lituanistika since 2007, MLA Directory of Periodicals since 2007, MLA International Bibliography since 2007, ROAD (since 2013), Primo Central (ExLibris) (via MLA) since 2007, ProQuest (via MLA) since 2007, Ulrichs Web since 2011, Linguistics Abstracts Online since 2007, Sherpa Romeo.

Adresas:

Lietuvių kalbos katedra

Filologijos fakultetas, Vilniaus universitetas

Universiteto g. 5, LT-01131 Vilnius, Lietuva

Pagrindinis kontaktas Irena Smetonienė

El. paštas irena.smetoniene@ff.vu.lt

<https://www.zurnalai.vu.lt/lietuviu-kalba/>

Techninis redaktorius Vigintas Stancelis

vigintas.stancelis@kf.vu.lt

Autorių teisės © 2023 Autoriai. Publikavo Vilniaus universiteto leidykla. Tai yra atvirosios prieigos žurnalas. Žurnalas platinamas vadovaujantis [Kūrybinių bendrijų licencija Priskyrimas](#) (CC BY), kuri leidžia laisvai ir neribotai naudoti, kaip mano esant reikalinga, be kita ko, kopijuoti, daryti pakeitimus ir kurti išvestinius kūrinius, naudoti komerciniiais ir nekomerciniiais tikslais nurodant informacijos šaltinį ir autorių.

Turinys

Įvadas	8
I. Valstybinė kalba ir teisinis reglamentavimas	
<i>Dainius Žemaitis, Audrius Valotka.</i> Valstybinės kalbos teisinio statuso raida Lietuvoje po Nepriklausomybės atgavimo	16
<i>Aldonas Pupkis.</i> Valstybinė lietuvių kalba tarpukariu	36
II. Valstybinė kalba ir kalbotyra	
<i>Bonifacas Stundžia.</i> Baltų kalbotyra Lietuvoje per šimtmetį.....	63
<i>Meilutė Ramonienė.</i> Taikomosios kalbotyros raida	83
III. Valstybinės kalbos vartoseną ir standartizacija	
<i>Vilma Zubaitienė.</i> Leksikos vartosenos tyrimai ir leksikografinė praktika.....	102
<i>Antanas Smetona.</i> Terminologijos tradicija ir raida.....	173
<i>Irena Smetonienė, Marius Smetona.</i> Stilistikos ir retorikos raida Lietuvoje	191
IV. Valstybinė kalba ir tarmėtyra	
<i>Gintarė Judžentytė-Šinkūnienė, Vytautas Kardelis.</i> Dialektologija Vilniaus universitete	218
V. Valstybinė kalba ir mokykla	
<i>Giedrė Čepaitienė.</i> Mokyklinės lietuvių kalbos programos	236
<i>Ona Laima Gudžinevičiūtė, Džiuljeta Maskuliūnienė.</i> Lietuvių kalba mokykloje: mokslinės įžvalgos ir pedagoginė patirtis	261
VI. Valstybinės kalbos tvarkyba ir dialogas su visuomene	
<i>Albinas Drukteinis.</i> Skyrybos tvarkybos kryptys ir rezultatai	297
<i>Rita Urnėžiūtė.</i> Lietuvių kalbos draugijos ir kitų visuomeninių kalbos organizacijų veiklos sklaida „Gimtosios kalbos“ žurnale	326

Contents

Introduction.....	8
I. State Language and Legal Regulation	
<i>Dainius Žemaitis, Audrius Valotka. Legal Status of the State Language in Lithuania after the Restoration of Independence.....</i>	16
<i>Aldonas Pupkis. The Official Lithuanian Language in the Interwar Years.....</i>	36
II. State Language and Linguistics	
<i>Bonifacas Stundžia. Baltic linguistics in Lithuanian During a Century</i>	63
<i>Meilutė Ramonienė. Development of Applied Linguistics</i>	83
III. Usage and Standardisation of the State Language	
<i>Vilma Zubaitienė. Research on Lexical Usage and Lexicographical Practice.....</i>	102
<i>Antanas Smetona. Tradition and Development of Lithuanian Terminology</i>	173
<i>Irena Smetonienė, Marius Smetona. Development of Stylistics and Rhetoric in Lithuania.....</i>	191
IV. State Language and Dialectology	
<i>Gintarė Judžentytė-Šinkūnienė, Vytautas Kardelis. Dialectology at Vilnius University</i>	218
V. State Language and School	
<i>Giedrė Čepaitienė. Lithuanian Language Curricula.....</i>	236
<i>Ona Laima Gudzinevičiūtė, Džiuljeta Maskuliūnienė. Lithuanian Language at School: Scientific Insights and Pedagogical Experience.....</i>	261
VI. State Language Management and Dialogue with Society	
<i>Albinas Drukteinis. Directions and Results of Punctuation Management.....</i>	297
<i>Rita Urnėžiūtė. Dissemination of the Activities of the Lithuanian Language Society and Other Similar Non-governmental Organizations in the Periodical “Gimtoji kalba”</i>	326